

IKV PAX
CHRISTI

***HOW TO GET RID OF THE BOMB IN
5 STEPS***

*Praktische voorstellen voor Kamerleden om
Nederland kernwapenvrij te maken*

www.ikvpaxchristi.nl

www.nonukes.nl

In vijf stappen naar een kernwapenvrij Nederland

Op 20 december 2012 nam uw Kamer de motie Omtzigt c.s. (nr 33400-V, nr. 100) aan, waarin de regering wordt opgeroepen 'de verwijdering van tactische kernwapens uit heel Europa als harde doelstelling te formuleren'. IKV Pax Christi is erg blij dat een Kamermeerderheid vóór deze motie stemde en hoopt dat de regering voortvarend aan de slag gaat met concrete stappen om te komen tot nucleaire ontwapening. Ooit moeten die bommen immers weg, dus waarom niet in deze Kabinetsperiode?

In dit boekje willen wij een aantal suggesties doen voor concrete stappen in deze. Wij hopen dat u deze suggesties kunt gebruiken in een toekomstig debat over de uitvoering van de motie Omtzigt c.s..

IKV Pax Christi probeert mee te denken over realistische en praktische stappen die leiden tot ontwapening, wapenbeheersing en non-proliferatie. Verwijdering van Amerikaanse kernwapens uit Europa en Nederland is daarbij een van de speerpunten.^{1, 2}

Krista van Velzen,
Campaigner nucleaire ontwapening IKV Pax Christi
Februari 2013

¹ <http://www.nonukes.nl/media/files/withdrawal-issues-report-nospread.pdf>

² <http://www.nonukes.nl/en/documentation/exit-strategies;the-case-for-redefining-nato-consensus-on-u.s.-tnw>

Stap #1:

Het is tijd voor openheid over kernwapens

“Waar die wapens ook liggen – ik zeg tegen de Brabanders onder ons: dat is niet ver weg – zij kunnen wat de PvdA betreft worden meegenomen, liever vandaag dan morgen”.

Feiten

De Nederlandse regering doet enorm geheimzinnig over de aanwezigheid van kernwapens in ons land. Het is een publiek geheim dat deze wapens op luchtmachtbasis Volkel liggen en dat Nederlandse piloten ingezet worden bij oefeningen in het kader van de kernwapentaak. Toch hult de regering zich in stilzwijgen. Dit terwijl er in de VS, in Brussel en in Duitsland gewoon open gepraat wordt over de aanwezigheid van kernwapens. Dat kan in Nederland dus ook.

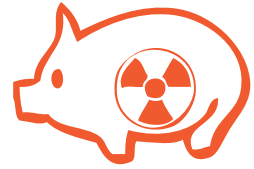
Aanbevelingen

- Eis openheid over kernwapens in Nederland
- Eis openbaarmaking van alle politieke afspraken en verdragen met de VS over de kernwapentaak en alle documenten over 50 jaar Nederlands kernwapenbeleid.
- Eis openheid over de verantwoordelijkheden van Nederland en zijn F-16 piloten bij het uitvoeren van nucleaire missies en over de bijbehorende afspraken tussen Nederland en de VS.

Stap #2

Eis openheid over de kosten van kernwapens

“Mijn fractie is zoals bekend voor het opgeven van de nucleaire taak die Nederland nog in NAVO-kader heeft. Er zouden dan ook onderhandelingen moeten zijn met de Verenigde Staten over het verwijderen van eventueel op Nederlands grondgebied aanwezige nucleaire wapens.”

Feiten

Ook over de kosten van kernwapens wordt geheimzinnig gedaan. De Verenigde Staten is op dit vlak het meest transparante land. Zij geven jaarlijks meer dan 35 miljard dollar uit aan kernwapens. De geplande modernisering van het type bom (de B61) waarvan er 20³ in Nederland liggen, kost nu al minstens 10 miljard dollar. Het geschikt maken van de JSF om de kernwapentaak uit te kunnen voeren zal minimaal 340 miljoen dollar kosten.⁴ De kernbommen op Volkel zijn natuurlijk niet gratis.

Nederland neemt de kosten op zich voor het onderhouden en waar nodig aanpassen van de infrastructuur op vliegbasis Volkel, voor de veiligheid op en rond de basis, voor de opleiding van de piloten en de oefeningen die gedaan worden. De Nederlandse belastingbetaler draait er voor op, terwijl 87% van de bevolking tegen kernwapens is.⁵

Aanbevelingen

- Vraag openheid over de kosten van de Nederlandse kernwapentaak
- In de motie Omtzigt vraagt de Kamer niet te investeren in de modernisering van kernwapens. Vraag de garantie dat de modernisering van de B61 op geen enkele wijze zal leiden tot kosten voor Nederland.
- De Kamer heeft aangegeven dat tactische kernwapens niet alleen nutteloos maar ook kostbaar en gevaarlijk zijn en dat de verwijdering van kernwapens uit Europa een harde doelstelling van het regeringsbeleid moet zijn. Het is redelijk om dan ook aan de regering te vragen niet te investeren in de aanpassing van de JSF om deze geschikt te maken voor een kernwapentaak. Daar willen we toch juist vanaf?

³ Kristensen, 2012

⁴ Kristensen, 2012

⁵ Nationaal Kiezersonderzoek, 2012

Stap #3

Eis dat Nederland het voortouw neemt in nucleaire ontwapening en niet wacht op de NAVO en Rusland

Op 18 december 2012 vroeg IKV Pax Christi Kamerleden te tekenen voor het retour zenden van kernwapens

“Die tactische kernwapens zijn net zo nuttig als de tepels op een mannetjesvarken. Ze kunnen gewoon weg uit Europa. De Amerikanen kunnen ze meenemen. Onze veiligheid zal daardoor toenemen en er zal geen onveiligheid door ontstaan”.

Feiten

De NAVO en tot nu toe de Nederlandse regering willen vermindering of verwijdering van kernwapens altijd verbinden aan twee voorwaarden: Alle bondgenoten moeten er mee instemmen en de wijzigingen moeten het gevolg zijn van afspraken met Rusland over wederzijdse ontwapening.

Waarom zou Rusland gaan onderhandelen over tactische kernwapens als zelfs de Nederlandse regering zegt dat deze militair strategisch nutteloos zijn?

In de aangenomen motie Omtzigt wordt terecht geconstateerd 'dat de dialoog binnen de NAVO en met Rusland niet of nauwelijks vooruitgang heeft gebracht op het gebied van afbouw van het aantal tactische kernwapens in Europa'. In 2010 slaagde de NAVO er niet in consensus te bereiken om het nucleair beleid te wijzigen bij het opstellen van het een nieuw Strategisch Concept, net als in 2012 bij de Defence and Deterrence Posture Review.

Hoe lang laat Nederland toe dat een handjevol landen eist dat Nederland nutteloze wapens houdt?

Strikt genomen is consensus niet nodig als het gaat om plaatsing van kernwapens. Dat er nuclear sharing bestaat is NAVO-beleid. Maar waar de kernwapens liggen en welke landen nucleaire missies uitvoeren, is dat niet! Zoals Griekenland en het Verenigd Koninkrijk een aantal jaar geleden de B61's verwijderden in samenspraak met de Amerikanen, zo kan Nederland dat ook doen.

De NAVO en Rusland doen er beter aan de succesvolle stapsgewijze eenzijdige initiatieven van de jaren 80 en 90 te volgen, waarbij beide kampen vrijwillig kernwapens verminderden en dat aankondigden. Met wederzijdse vrijwillige stappen hoeft geen duur en lastig verificatiemechanisme te worden opgetuigd en kan snel tot verwijdering van overbodige kernwapens worden overgegaan. Het terugbrengen naar de VS van de nu in Europa gestationeerde kernwapens is in zo'n proces een passende eerste stap.

Aanbevelingen

- Wacht niet op de NAVO en op Rusland maar vraag de minister rechtstreeks contact op te nemen met de VS, met de mededeling dat tactische kernwapens uit Nederland verwijderd moeten worden.
- Nodig Belgische, Duitse, Italiaanse en Turkse ambtsgenoten uit om de Nederlandse wens tot beëindiging van aanwezigheid van kernwapens in Europa te volgen en samen een gesprek aan te gaan met de landen die zorgen hebben over de toekomst van de NAVO zonder B61's.

□ Stap #4: Eis een helder tijdspad voor kernontwapening

⁶ *Doomsday Clock by difuOan*

“Ik had graag gehad dat de Nederlandse regering zei: luister, die wapens dienen geen enkel doel meer, politiek noch militair, het is tijd dat zij uit Nederland en West-Europa worden weggehaald en wij nodigen de Amerikaanse regering uit om dat te doen. Die wapens dienen geen enkel doel en liggen letterlijk en figuurlijk alleen maar in de weg”.

Nu de Kamer de motie Omtzigt heeft aangenomen is het wenselijk van de minister duidelijkheid te vragen over de vraag hoe en wanneer Nederland een einde wil maken aan de plaatsing van kernwapens in Nederland.

Aanbevelingen

- Vraag de minister de Amerikaanse overheid snel te informeren over de wens en het voornemen om plaatsing van kernwapens in Nederland te beëindigen en informeer de Kamer over de voortgang van die besprekingen.
- Vraag de minister een helder tijdspad op te stellen. Een goed tijdspad zou kunnen zijn: Nederland gebruikt 2013 om met de VS tot een besluit te komen over terugtrekking van de nog in Nederland aanwezige kernwapens en een beëindiging van de Nederlandse kernwapentaken.

⁶ <http://difuOan.deviantart.com/art/Doomsday-Clock-203964756>

Nederland kondigt in 2014, als gastheer van de Nuclear Security Summit, aan dat Nederland op het punt staat vrij te zijn van Hoog Verrijkt uranium en Plutonium (en dus van kernwapens). In de rapportage aan de Review Conference van het Non Proliferatie Verdrag werkt Nederland deze aankondiging verder uit. Tegelijkertijd overlegt Nederland achter de schermen in 2013 en 2014 met bondgenoten over het opvangen van de gevolgen van de verwijdering.

- Uiterlijk in 2015 tijdens de NPV Review Conference verklaart Nederland zichzelf kernwapenvrij. Nederland en de NAVO-bondgenoten melden bij de Review Conference dat de NAVO haar beleid van nuclear deployment heeft aangepast en toewerkt naar verwijdering van alle Amerikaanse kernwapens uit Europa. Nederland roept Rusland op om het goede voorbeeld te volgen.

Stap #5: Word een volhardende voortrekker

“Het is ook voor Nederland tijd dat de Amerikanen deze totaal overleefde kernwapens, die naar verluidt nog steeds in Nederland aanwezig zijn, verwijderen en op de schroothoop van de geschiedenis laten belanden”.

Bij het uitbannen van een ander wapen met inhumane impact, namelijk de landmijn, speelde Nederland een gepaste voortrekkersrol. Na druk vanuit de Tweede Kamer speelde de Nederlandse regering ook bij het in de ban doen van clustermunitie een goede rol. Die rol past ons ook bij het uitbannen van kernwapens.

Een belangrijke stap die Nederland kan zetten is zich op positieve manier mengen in de discussies die momenteel aan de gang zijn over humanitaire consequenties van kernwapens als leidende benadering van het kernwapendebat. Niet het belang van de negen kernwapenstaten, maar het belang van de 190 niet-kernwapenstaten moet de boventoon gaan voeren.

Aanbevelingen

- Vraag de minister in april bij de Preparatory Committee van het Non-Proliferatie Verdrag deel te worden van de groeiende groep landen die het “Humanitarian Consequences Statement” ondertekent.
- Vraag de minister initiatieven te steunen die de discussie uit de bestaande, om verschillende redenen stagnerende, fora trekken. Er is duidelijk een nieuwe impuls nodig om te komen tot effectieve nucleaire ontwapening en bindende afspraken hier over.
- Raak zelf ook betrokken bij deze initiatieven door waar mogelijk een parlementaire delegatie te organiseren.

- De afgelopen jaren kiezen steeds meer bedrijven en financiële instellingen er voor niet langer te investeren in kernwapens.⁷ De Eerlijke Bankwijzer publiceert op 14 februari een rapport over investeringen van Nederlandse banken in de kernwapenproducenten⁸. Als het Nederland ernst is de condities te creëren voor een kernwapenvrije wereld dan is naast politieke moed ook een kentering nodig in het denken over de financiering van kernwapenarsenalen.

Aanbeveling

Benoem in de discussies over kernwapens de goede rol van enkele Nederlandse banken. Roep de regering op het besluit van deze banken om niet langer te investeren in de productie van kernwapens te belonen met een wettelijk verbod op kernwapens.

Enorm bedankt voor uw inzet voor een kernwapenvrije wereld

Mocht u zich afvragen van wie al die mooie citaten in dit boekje afkomstig zijn: alle eer en credits gaan naar Frans Timmermans, die deze uitspraken deed in verschillende Kamerdebatten als woordvoerder voor de PvdA.

Quote bij stap 1 Frans Timmermans, 6 april 2011, stap 2 - 12 april 2012, stap 3 - 16 november 2010, stap 4 - 6 april 2011; stap 5 – 16 november 2010

Wij hebben de heer Timmermans in zijn hoedanigheid als minister van Buitenlandse Zaken ook een aantal beleidsvoorstellen voorgelegd om te komen tot een kernwapenvrij Nederland.⁹

⁷ <http://www.dontbankonthebomb.com/wp-content/uploads/2012/02/DivestmentReport.pdf>

⁸ <http://www.eerlijkebankwijzer.nl/onderzoeksrapporten/>

⁹ <http://www.ikvpaxchristi.nl/media/files/praktische-voorstellen-om-nederland-kernwapenvrij-te-maken.pdf>

